

The background is a vibrant blue with a grid of thin white lines. Scattered throughout are various white line-art icons: a stylized eye, a bowl, a lightbulb, a recycling symbol, a calendar, a computer monitor, and several geometric shapes like triangles, squares, and circles. In the top right corner, there is a large blue circle containing the UNICEF logo and text.

unicef

voor ieder kind

KINDER- RECHTEN- VERDRAG

VOOR IEDEREEN

ONDER DE 18

© UNICEF Nederland, 2024

Kinderrechten iconen © UNICEF, 2019

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van UNICEF Nederland.

INHOUD

Kinderrechten daar heb je recht op	4
Wat is het Kinderrechtenverdrag?	6
Alle rechten op een rij	8
Wat doet UNICEF voor kinderrechten?	23
Wat als het misgaat?	24
Kom in actie	25

KEN JE RECHTEN

DAAR HEB JE RECHT OP!

Wist je dat iedereen onder de achttien kinderrechten heeft? Overal ter wereld. Jij dus ook. Dat lijkt misschien heel logisch, maar deze rechten zijn er niet altijd geweest. In dit boekje vind je alle rechten van het Kinderrechtenverdrag terug. Dit is de korte versie. De officiële tekst vind je op [unicef.nl](https://www.unicef.nl).

of scan deze QR-code

Bewaar dit boekje goed en gebruik het.
Want jij hebt het recht om je eigen rechten te kennen,
zodat je er voor op kunt komen wanneer dat nodig is.

 1 WIE IS KIND	 2 GEEN DISCRIMINATIE	 3 KINDEREN EERST	 4 RECHTEN ECHT VOLGEN	 5 HULP VAN OUDERS	 6 LEVEN EN ONTWIKKELEN	 7 NAAM EN NATIONALITEIT
 8 IDENTITEIT BESCHERMEN	 9 OPGROEIEN BIJ OUDERS	 10 GEZIN BIJ ELKAAR	 11 BESCHERMEN TEGEN ONTVOERING	 12 LUISTERN NAAR MENING KIND	 13 VRIJ JE MENING GEVEN	 14 VRIJ DENKEN EN GELOVEN
 15 EEN GROEP MAKEN OF LID WORDEN	 16 PRIVACY BESCHERMEN	 17 TOEGANG TOT INFORMATIE	 18 GOEDE OPVOEDING	 19 BESCHERMEN TEGEN KINDER-MISHANDELING	 20 KINDEREN ZONDER GEZIN	 21 ADOPTIE
 22 KINDEREN OP DE VLUCHT	 23 KINDEREN MET EEN HANDICAP	 24 GEZONDHEID, WATER, ETEN EN MILIEU	 25 KINDEREN DIE NIET THUIS WONEN	 26 FINANCIËLE HULP	 27 VOEDING, KLEDING, VEILIG HUIS	 28 TOEGANG TOT ONDERWIJS
 29 TALENT ONTWIKKELEN OP SCHOOL	 30 EIGEN TAAL EN CULTUUR	 31 SPEL EN VRIJE TIJD	 32 BESCHERMING TEGEN KINDERARBEID	 33 BESCHERMING TEGEN DRUGS	 34 BESCHERMING TEGEN SEKSUEEL MISBRUIK	 35 VOORKOMEN VAN KINDERHANDEL
 36 KINDEREN NIET MISBRUIKEN	 37 BESCHERMING TEGEN ZOMAAR OPSLUITEN	 38 BESCHERMING IN OORLOG	 39 ZORG VOOR SLACHTOFFERS	 40 JEUGDSTRAFRECHT	 41 BETERE REGELS HEBBEN VOORRANG	 42 IEDEREEN MOET KINDERRECHTEN KENNEN
43-54 HOE HET VERDRAG WERKT	VERDRAG VOOR DE RECHTEN VAN HET KIND					

WAT IS HET

KINDER

Kinderrechten?

Kinderrechten zijn afspraken die landen met elkaar hebben gemaakt. Ze zorgen ervoor dat alle kinderen gezond en veilig kunnen opgroeien. Het gaat over alles waar kinderen mee te maken kunnen krijgen. School, wonen, gezondheid, geloof, ouders en vrienden. Maar ook over kindermishandeling, kinderarbeid, oorlog en scheiding van ouders. Alle rechten zijn met elkaar verbonden en zijn even belangrijk. Kinderen hoeven niets te doen voor hun rechten. Je hebt ze altijd en kunnen niet worden afgepakt.

Kinderrechtenverdrag

Alle kinderrechten staan in het Kinderrechtenverdrag. Het verdrag is gemaakt door de Verenigde Naties op 20 november 1989 en geldt in bijna alle landen van de wereld. In Nederland sinds 1995.

RECHTEN

VERDRAG?

In het verdrag staan 54 artikelen (afspraken). Artikel 1 tot en met 41 gaan over de rechten van kinderen. De andere artikelen, 42 tot en met 54, gaan over het verdrag zelf. In dit boekje lees je welke afspraken het precies zijn. Maar ook wat volwassenen moeten doen om te zorgen dat je krijgt waar je recht op hebt.

Kinderrechtencomité

Het Kinderrechtencomité is een groep van 18 onafhankelijke experts. Zij controleren elke vijf jaar of landen zich aan het Kinderrechtenverdrag houden. En UNICEF? Als kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties is het onze taak om kinderrechten te beschermen.

Artikel 01 - Wie is kind?

Een persoon die jonger dan achttien jaar is, is een kind. Alles wat in dit verdrag staat, geldt voor ieder kind.

Artikel 02 - Geen discriminatie

Alle kinderen hebben dezelfde rechten. Het maakt dus niet uit wie je bent, waar je woont, wat voor taal je spreekt, of je een handicap hebt. Of je arm bent of rijk, een jongen of een meisje, gelovig of niet. En het maakt ook niet uit wie je ouders zijn of wat je ouders doen of geloven: geen enkel kind mag oneerlijk worden behandeld. De overheid moet daarvoor zorgen.

Artikel 03 - Kinderen eerst

Wat is het beste voor het kind? Daar moet altijd eerst naar worden gekeken in elke beslissing door volwassenen. Als je ouders of verzorgers niet goed voor je (kunnen) zorgen, dan moet de overheid helpen. Die hulp van de overheid moet goed zijn.

Artikel 04 - Rechten echt volgen

De overheid moet ervoor zorgen dat kinderen echt gebruik kunnen maken van hun rechten. Daarom moet de overheid bijvoorbeeld goede scholen en ziekenhuizen bouwen. Daar moeten goede regels voor komen en genoeg geld voor zijn

Artikel 05 - Hulp van ouders

Wie zorgt er voor jou? Wie helpt je bij je ontwikkeling? Dat is de taak van je ouders of verzorgers. Regelen je ouders dat niet goed? Dan moet de overheid helpen. Tijdens het opgroeien is het belangrijk dat je gebruik leert te maken van je rechten. Zodat jij goed kunt opgroeien en zelfstandig kunt worden.

Artikel 06 - Leven en ontwikkelen

De overheid moet ervoor zorgen dat elk kind kan (over)leven en zich kan ontwikkelen.

Artikel 07 - Naam en nationaliteit

Meteen vanaf je geboorte heb je recht op een naam en nationaliteit. Als je bijvoorbeeld de Nederlandse nationaliteit hebt, ben je Nederlander. Ook heb je het recht om te weten wie je ouders zijn. En om door je ouders te worden verzorgd. De overheid moet dit goed regelen.

Artikel 08 - Identiteit beschermen

Elk land moet zijn best doen om jouw identiteit (dat is een officiële registratie van je naam, nationaliteit en familiebanden) te beschermen. Als je geen identiteit hebt moet de overheid ervoor zorgen dat je er één krijgt. Niemand mag je identiteit afpakken of veranderen en als dat wel gebeurt moet de overheid je helpen om die weer terug te krijgen.

Artikel 09 - Opgroeien bij ouders

Elk kind moet bij zijn ouders kunnen wonen en opgroeien. Als dit echt niet kan, heb je het recht om contact te houden met beide ouders. Alleen als dat echt niet goed voor je is, mag het contact met (één van) je ouder(s) worden verboden.

Artikel 10 - Gezin bij elkaar

Als je vader, moeder of allebei je ouders in een ander land wonen, moeten jullie elkaar kunnen blijven bezoeken. Daar moet de overheid van dat land bij helpen. Ook moet de overheid jullie helpen om als gezin samen te kunnen (blijven) wonen. Als je toestemming vraagt om samen met je ouders in een land te wonen, moet de overheid hier zo snel mogelijk en netjes antwoord op geven.

Artikel 11 - Beschermen tegen ontvoering

Niemand mag een kind ontvoeren naar een ander land. Ook je vader of moeder mag jou niet zomaar meenemen naar een ander land of je dwingen om in een land te blijven. Dat mag alleen als beide ouders het goed vinden. Neemt je vader of moeder je mee zonder toestemming van de ander? Dan moet de overheid ingrijpen.

Artikel 12 - Luisteren naar mening kind

Als kind mag je je mening geven. Zeker als het over jou gaat. Dat moet aan je worden gevraagd en er moet echt naar je worden geluisterd.

Artikel 13 - Vrij je mening geven

Kinderen mogen op allerlei manieren hun mening geven. Wel moet je altijd de rechten van anderen respecteren. Je mag dus niet schelden of iemand beledigen. Ook heb je er recht op om informatie te verzamelen. Want zonder informatie kun je geen mening vormen.

Artikel 14 - Vrij denken en geloven

Als kind mag je zelf weten wat je denkt. Je mag je eigen mening hebben over wat je goed en slecht vindt. Ook mag je zelf een godsdienst kiezen. Het is wel de bedoeling dat je ouders je bij deze dingen helpen en begeleiden. En je mag hiermee geen rechten van anderen schenden.

Artikel 15 - Een groep maken of lid worden

Kinderen mogen als groep bij elkaar komen. Ook mag je een club oprichten, zoals een actiegroep of fanclub. Wel moet je altijd de rechten van anderen respecteren.

**PRIVACY
BESCHERMEN**

**TOEGANG TOT
INFORMATIE**

GOEDE OPVOEDING

Artikel 16 - Privacy beschermen

Niemand mag zomaar je kamer binnenkomen, in je telefoon kijken of e-mails lezen die jij hebt verstuurd. Ieder kind heeft namelijk recht op privacy en bescherming van het gezinsleven. De regels in een land moeten ervoor zorgen dat je privacy, je gezinsleven, je privéberichten en reputatie worden beschermd.

Artikel 17 - Toegang tot informatie

Als kind heb je recht op informatie die belangrijk voor je is. Die informatie kan van het internet komen, of uit boeken, televisie, radio of kranten. Ook moet er informatie worden gemaakt die leuk en leerzaam is voor kinderen. De overheid moet dat stimuleren en er moet rekening gehouden worden met verschillende talen en culturen van kinderen. De overheid moet kinderen ook beschermen tegen informatie die niet goed voor ze is.

Artikel 18 - Goede opvoeding

Je ouders of verzorgers moeten ervoor zorgen dat je een goede opvoeding krijgt. Dat je gezond eet, veilig bent en naar school kunt. Als je ouders daarbij hulp nodig hebben, moet de overheid daarvoor zorgen. En als je ouders werken, moet er goede opvang voor je zijn.

Artikel 19 - Beschermen tegen kindermishandeling

Je ouders of verzorgers moeten genoeg aandacht voor je hebben en je niet verwaarlozen. Als kind mag je niet worden mishandeld, verwaarloosd of misbruikt. Dat geldt binnen je gezin, maar ook daarbuiten. De overheid moet zorgen dat iedereen dat weet. Kinderen moeten meteen hulp krijgen als ze zijn misbruikt, verwaarloosd of mishandeld.

Artikel 20 - Kinderen zonder gezin

Als je als kind (even) niet bij je eigen ouders kunt wonen, moet je worden opgevangen op een plek waar mensen goed voor je zorgen en waar het op dat moment beter voor je is. Bijvoorbeeld bij een pleeggezin. De overheid moet je dan extra beschermen.

Artikel 21 - Adoptie

Kinderen kunnen geadopteerd worden. Maar alleen als dat beter is voor het kind en als de adoptie volgens de regels gebeurt. Adopteren betekent dat je door volwassenen wordt opgenomen in hun gezin als hun eigen kind.

Artikel 22 - Kinderen op de vlucht

Kinderen die hun thuisland verlaten omdat het daar niet veilig is, moeten in een ander land bescherming krijgen. Ze hebben dan dezelfde rechten als andere kinderen in dat land.

Artikel 23 - Kinderen met een handicap

Kinderen met een handicap moeten goede zorg krijgen. Ook moet je naar school kunnen als je een handicap hebt, zodat je je kunt ontwikkelen. Kinderen met een handicap moeten zo zelfstandig mogelijk kunnen leven en kunnen meedoen in de wereld.

Artikel 24 - Gezondheid, water, eten en milieu

Alle kinderen moeten zo gezond mogelijk kunnen leven. Daarom is het belangrijk dat de overheid zorgt voor goede dokters, gezond voedsel, schoon drinkwater en een gezonde leefomgeving. Ook moet je informatie krijgen over wat gezond voor je is.

Artikel 25 - Kinderen die niet thuis wonen

Soms is het beter voor een kind om niet meer thuis te wonen. Als dit zo is, moet wel extra worden opgelet hoe het met je gaat. Zodra het weer goed gaat, moet je terug naar huis kunnen.

Artikel 26 - Financiële hulp

Kinderen hebben recht op financiële hulp van de overheid als zij dit nodig hebben. De overheid moet dit regelen.

Artikel 27 - Voeding, kleding, veilig thuis

Ieder kind moet genoeg eten en drinken krijgen, kleding hebben en een veilig huis om in te wonen. Zo kun jij je goed ontwikkelen. De overheid moet families helpen die dit niet kunnen betalen.

Artikel 28 - Toegang tot onderwijs

Ieder kind moet naar school kunnen gaan. Je moet daarom gratis en verplicht naar de basisschool kunnen. Ook daarna moet je goed onderwijs kunnen volgen. De overheid moet daarvoor zorgen. Landen moeten elkaar helpen om ervoor te zorgen dat kinderen veilig naar school kunnen. Ook belangrijk: docenten mogen kinderen niet slaan of uitschelden.

Artikel 29 - Talent ontwikkelen op school

Op school moet je je talenten kunnen ontwikkelen, of het nu gaat om tekenen of taal, sport of kunst. Je moet leren over jouw rechten, en ook over hoe je zorg draagt voor mensen en natuur om je heen.

Artikel 30 - Eigen taal en cultuur

Alle kinderen hebben recht op hun eigen taal, cultuur en geloof. Waar ter wereld je ook woont. Ook als het een taal, cultuur of geloof is dat niet zoveel voorkomt.

Artikel 31 - Spel en vrije tijd

Ieder kind heeft recht op rust en vrije tijd. In je vrije tijd moet je kunnen spelen en doen waar je van houdt. Ook moeten alle kinderen naar de film, het theater of een museum kunnen gaan.

Artikel 32 - Bescherming tegen kinderarbeid

Als kind mag je niet zomaar werken. Zeker niet als je daardoor niet naar school kunt of als het werk gevaarlijk of ongezond is. Daarom moeten landen kinderen beschermen tegen kinderarbeid. Hierover moeten ze duidelijke afspraken maken. Bijvoorbeeld over hoelang en hoe vaak een kind mag werken, vanaf welke leeftijd en voor welk bedrag.

Artikel 33 - Bescherming tegen drugs

Ieder kind moet worden beschermd tegen drugs. Ook mag je als kind niet worden misbruikt voor het maken en verkopen van drugs.

Artikel 34 - Bescherming tegen seksueel misbruik

Seks met kinderen is verboden. Ook mogen mensen je niet betalen voor seks. Er mogen geen foto's of films van jou gemaakt worden die met seks te maken hebben. De overheid moet kinderen daartegen beschermen en moet mensen straffen die dit toch doen. Als dit je toch overkomt, moet je goede hulp krijgen.

Artikel 35 - Voorkomen van kinderhandel

Niemand mag kinderen ontvoeren of verkopen. De overheid moet er alles aan doen om dit te voorkomen.

Artikel 36 - Kinderen niet misbruiken

Kinderen mogen nooit uitgebuit of misbruikt worden voor werk, drugs of seks. Dat staat duidelijk in het Kinderrechtenverdrag. Maar uitbuiting of misbruik is ook verboden voor andere dingen, ook als ze niet letterlijk in een artikel staan.

Artikel 37 - Bescherming tegen zomaar opsluiten

Het is verboden om kinderen te straffen door ze te slaan of op een andere manier pijn te doen. Kinderen mogen niet zomaar worden gearresteerd of opgesloten in de gevangenis. Je mag alleen worden opgesloten als het écht niet anders kan. Dat moet dan wel volgens de regels gaan en zo kort mogelijk duren. Je mag niet worden opgesloten in een gevangenis met volwassenen, behalve als dat beter is voor jou. Je moet altijd hulp krijgen van een advocaat en contact kunnen hebben met je familie. Kinderen mogen nooit de doodstraf krijgen of levenslang worden opgesloten en niet gemarteld worden.

Artikel 38 - Bescherming in oorlog

Kinderen onder de vijftien jaar mogen niet meedoen aan een oorlog. Als er ergens oorlog is, moet je worden beschermd en verzorgd.

Artikel 39 - Zorg voor slachtoffers

Kinderen die het slachtoffer zijn van geweld, mishandeling, verwaarlozing en uitbuiting moeten goede hulp krijgen. Ze moeten geholpen worden om weer verder te kunnen met hun leven.

Artikel 40 - Jeugdstrafrecht

Ook kinderen moeten zich aan de wet houden. Maar als je toch iets doet wat verboden is, bijvoorbeeld stelen, krijg je straf volgens het jeugdstrafrecht. Dat zijn speciale regels voor kinderen. Kinderen moeten een straf krijgen die bij kinderen past en waar ze van kunnen leren. Bovendien is het belangrijk dat een kind na een straf weer goed verder kan leven. Kinderen moeten altijd hulp kunnen krijgen van iemand die de wet goed kent, bijvoorbeeld van een advocaat.

Artikel 41 - Beter regels hebben voorrang

Soms heeft een land wetten die nog beter zijn dan deze kinderrechten. Die wetten gaan dan voor. Dat geldt ook voor afspraken tussen landen: zijn die afspraken beter dan dit verdrag? Dan gaan ze voor.

Artikel 42 - Iedereen moet kinderrechten kennen

Iedereen moet weten over kinderrechten. De overheid moet ervoor zorgen dat volwassenen en kinderen weten wat er in het Kinderrechtenverdrag staat.

43-54

HOE HET VERDRAG
WERKT

Artikel 43 tot en met 54

In de artikelen 43 tot en met 54 staat hoe regeringen, de Verenigde Naties (waaronder het Comité voor de rechten van het kind en UNICEF) en andere organisaties eraan werken om ervoor te zorgen dat álle kinderen gebruik kunnen maken van hun rechten.

In de artikelen 43 tot en met 54 staan de volgende afspraken:

1. *Een groep van minstens tien mensen die veel weten over de rechten van kinderen moet de landen in de gaten houden.*
2. *Deze groep wordt het Kinderrechtencomité genoemd.*
3. *Iedere vijf jaar sturen de landen een verslag naar het Kinderrechtencomité, zodat dit comité kan kijken of de landen zich aan de kinderrechten houden.*
4. *Iedereen moet de verslagen van de landen kunnen lezen.*
5. *Het Kinderrechtencomité kan onderzoeken laten doen, die te maken hebben met de rechten van kinderen. Zij kunnen dat onderzoek met de regering van het land bespreken.*
6. *Organisaties zoals UNICEF moeten ook opletten of het goed gaat met de kinderrechten in alle landen. Daar maakt UNICEF rapporten over. UNICEF mag aanwezig zijn bij vergaderingen van het Kinderrechtencomité.*

WAT DOET UNICEF

VOOR KINDERRECHTEN

In het Kinderrechtenverdrag staan 54 artikelen over alle kinderrechten. Bijna alle landen die lid zijn van de Verenigde Naties hebben beloofd zich aan de afspraken te houden. UNICEF helpt de regeringen van die landen daarbij. Bijvoorbeeld bij het maken van wetten die de rechten van kinderen beschermen.

UNICEF helpt en beschermt

UNICEF helpt kinderen over de hele wereld om veilig te kunnen spelen, naar te school te gaan, gezond te eten en op te groeien. Daar hebben alle kinderen recht op. Dat lijkt heel gewoon, maar voor sommige kinderen is het dat niet. We zorgen ervoor dat ieder kind nu geholpen wordt én dat ieder kind kan dromen over de toekomst. En dat al die dromen ook uitkomen. UNICEF is er voor ieder kind. Voor nu én morgen.

WAT ALS HET MISGAAT?

Als **iedereen** zich aan de kinderrechten houdt, wordt er voor elk **kind** overal ter wereld goed gezorgd. Helaas is dat niet altijd zo. Wat kun je dan **doen**?

BESPREEK het met iemand die je vertrouwt, zoals je ouders of je leraar.

MAIL OF BEL een Kinder- en Jongerenrechtswinkel. Dat is gratis en wat je vertelt blijft geheim. Hier vind je een winkel in jouw buurt: kjr.w.e.u.

MAIL OF BEL naar de Kinderombudsman. Die geeft advies over hoe je voor je rechten kunt opkomen. Kijk op de.kinderombudsman.nl.

BEL gratis en anoniem de Kindertelefoon op 0800 0432 of stuur een berichtje via de chat op de website kindertelefoon.nl.

KOM IN ACTIE

Wil jij in **actie** komen voor kinderrechten? **Dat kan!**

VRAAG AANDACHT VOOR HET KINDERRECHT DAT JIJ BELANGRIJK VINDT

Bijvoorbeeld met een spreekbeurt of profielwerkstuk.
Op unicef.nl/jeugd vind je informatie én tips!

START EEN ACTIE

Is er iets waar jij heel **goed** in bent, zoals dansen, bakken of gamen? Dan kan jij een actie starten voor **UNICEF**. Als je daarmee geld wilt **inzamelen**, kan je je ouders vragen dat over te maken aan UNICEF. Zo kunnen wij weer andere **kinderen** helpen!

Fotocredits:

©UNICEF/2022/vanBergen

©UNICEF/2023/Veneboer

©UNICEF/2023/van Beek

©UNICEF/2020/Schoonewille

unicef
voor ieder kind

Als wereldwijde kinderrechtenorganisatie helpt UNICEF kinderen over de hele wereld om veilig te kunnen spelen, naar te school te gaan, gezond te eten en op te groeien. Daar hebben alle kinderen recht op. Dat lijkt heel gewoon, maar voor sommige kinderen is het dat niet. We zorgen ervoor dat ieder kind nu geholpen wordt én dat ieder kind kan dromen over de toekomst. En dat al die dromen ook uitkomen. UNICEF is er voor ieder kind. Voor nu én morgen.

Meer weten? Ga naar unicef.nl/jeugd

UNICEF Nederland

Bezuidenhoutseweg 74
2594 AW Den Haag

088 444 9650
info@unicef.nl
unicef.nl

VRVKKJ24